

Torek, 8. september 2015

P8_TA(2015)0291

Izkoriščanje potenciala raziskav in inovacij v modrem gospodarstvu za ustvarjanje delovnih mest in rasti

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. septembra 2015 o izkoriščanju potenciala raziskav in inovacij v modrem gospodarstvu za ustvarjanje delovnih mest in rasti (2014/2240(INI))

(2017/C 316/06)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 8. maja 2014 z naslovom „Inovacije v modrem gospodarstvu: izkoriščanje potenciala naših morij in oceanov za delovna mesta in rast“ (COM(2014)0254),
- ob upoštevanju Direktive 2014/89/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o vzpostavitvi okvira za pomorsko prostorsko načrtovanje ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Direktive 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (okvirna direktiva o morskem strategiji) ⁽²⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 6. oktobra 2010 z naslovom „Vodilna pobuda iz strategije Evropa 2020: Unija inovacij“ (COM(2010)0546),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 10. oktobra 2007 z naslovom „Celostna pomorska politika za Evropsko unijo“ (COM(2007)0575),
- ob upoštevanju Limassolske izjave z dne 8. oktobra 2012 o morskem in pomorskem agendi za rast in delovna mesta,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 13. septembra 2012 z naslovom „Modra rast: možnosti za trajnostno rast v morskem in pomorskem sektorju“ (COM(2012)0494),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 13. maja 2013 o akcijskem načrtu za pomorsko strategijo na atlantskem območju. Doseganje pametne, trajnostne in vključujoče rasti (COM(2013)0279),
- ob upoštevanju zelene knjige Komisije z dne 29. avgusta 2012 z naslovom „Znanje o morju 2020: od kartiranja do oceanskega napovedovanja“ (COM(2012)0473),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 2. julija 2013 o modri rasti: krepitvi trajnostnega razvoja v morskem sektorju, sektorju pomorskega prometa in turističnem sektorju EU ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 23. oktobra 2013 o znanju o morju 2020: kartiranje morskega dna za spodbujanje trajnostnega ribištva ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 27. februarja 2014 o posebnih ukrepih v skupni ribiški politiki za razvoj vloge žensk ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1291/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije (2014–2020) – Obzorje 2020 in razveljavitvi Sklepa št. 1982/2006/ES ⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ UL L 257, 28.8.2014, str. 135.

⁽²⁾ UL L 164, 25.6.2008, str. 19.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0300.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0438.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2014)0178.

⁽⁶⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 104.

Torek, 8. september 2015

- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1292/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 294/2008 o ustanovitvi Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo ⁽¹⁾,
  - ob upoštevanju Sklepa št. 1312/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o strateškem inovacijskem programu Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT) – prispevek EIT k bolj inovativni Evropi ⁽²⁾,
  - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 15. oktobra 2014 o inovacijah v modrem gospodarstvu: izkoriščanju potenciala naših morij in oceanov za delovna mesta in rast ⁽³⁾,
  - ob upoštevanju mnenja Odbora regij z dne 3. decembra 2014 o inovacijah v modrem gospodarstvu: izkoriščanju potenciala naših morij in oceanov za delovna mesta in rast ⁽⁴⁾,
  - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. februarja 2014 o evropski strategiji za večjo rast in delovna mesta v obalnem in pomorskem turizmu (COM(2014)0086),
  - ob upoštevanju sklepov Sveta za konkurenčnost z dne 4. decembra 2014 o krepitvi turizma s spodbujanjem evropske kulturne, naravne in pomorske dediščine,
  - ob upoštevanju sklepne deklaracije s konference ZN o trajnostnem razvoju (Rio+20), ki je od 20. do 22. junija 2012 potekala v Riu de Janeiru, v Braziliji,
  - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko ter mnenj Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve in Odbora za ribištvo (A8-0214/2015),
- A. ker koncept modrega gospodarstva zajema širok spekter gospodarskih sektorjev, povezanih z morji in oceani, ki zajemajo tradicionalne ali uveljavljene in novonastajajoče sektorje, kot so ribištvo, ribogojstvo, pomorski in rečni ladijski promet, pristanišča in logistika, turizem, rekreacijska plovba in križarjenje, ladjedelništvo in ladijska popravila, pomorski objekti in objekti za zaščito obalnega pasu, iskanje in izkoriščanje mineralnih virov, izkoriščanje energije vetra na morju in morske energije ter biotehnologija;
- B. ker bi se moral razvoj modrega gospodarstva osredotočati na trajnostne gospodarske dejavnosti, ki izpolnjujejo potrebe sedanje in prihodnjih generacij ter ustvarjajo blaginjo za družbo;
- C. ker je treba pri razvoju modrega gospodarstva dosledno upoštevati znanstvena spoznanja, ki so osnova za raziskave in inovacije, in ker so področja znanosti in tehnologije, povezana z modrim gospodarstvom, zelo raznolika;
- D. ker sta zaščita in varovanje naravnih morskih okolij temelj za ohranjanje, podpiranje in razvoj modrega gospodarstva, in ker so vzdržni morski ekosistemi pogoj za izkoriščanje virov morij in oceanov; ker bi morale biti inovacije in trajnostnost najpomembnejši steber modrega gospodarstva za ustvarjanje rasti in delovnih mest;

⁽¹⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 174.

⁽²⁾ UL L 347, 20.12.2013, str. 892.

⁽³⁾ UL C 12, 15.1.2015, str. 93.

⁽⁴⁾ UL C 19, 21.1.2015, str. 24.

Torek, 8. september 2015

- E. ker vlada resno pomanjkanje podatkov, informacij in znanja o morjih in oceanih, njihovih virih in biotski raznovrstnosti ter povezavah s človekovimi dejavnostmi ter o njihovem okoljskem in kumulativnem vplivu – ne glede na to, ali že obstaja ali se še razvija – in ker neustrezno znanje o teh zadevah močno ovira trajnostno rabo teh virov, otežuje inovacije in omejuje celoviti potencial morij in oceanov, medtem ko svetovno prebivalstvo narašča, zaradi česar se bodo morja in oceani vse bolj uporabljali za hrano, prostor, energijo in minerale in je zato potreben bolj premišljen pristop, da bi jih trajnostno uporabljali;
- F. ker so morski ekosistemi krhka žarišča biotske raznovrstnosti, ki so občutljiva na človekove dejavnosti, in ker postaja za dobro upravljanje, razvoj in varstvo občutljivih območij vse bolj pomembno, da se pridobivajo in delijo natančne informacije o nahajališčih in obsegu habitatnih tipov;
- G. ker uspešnih inovacij v modrem gospodarstvu ne ovira le vrzel v znanstvenih spoznanjih, ki jo univerze, podjetja in raziskovalne ustanove odpravljajo z naprednimi raziskavami, ampak v veliki meri tudi nedostopnost sredstev iz javnih in zasebnih virov;
- H. ker bi lahko zmožnosti izkoriščanja morskih virov za razvoj trajnostnih virov obnovljive energije v veliki meri prispevali k evropski strategiji za energetska varnost, saj bi zmanjšali odvisnost držav članic od virov energije, ki ne prihaja iz EU;
- I. ker bi lahko z razvojem modrega gospodarstva močno pospešili rast in gospodarski razvoj, pa tudi nastajanje delovnih mest, predvsem v obalnih in najbolj oddaljenih regijah ter otoških državah, hkrati pa upoštevali posebne in raznolike potrebe posameznih geografskih območij in razlike med njimi;
- J. ker so lahko večje naložbe v raziskave in inovacije, povezane z morji in oceani, koristno orodje, ki podpira cilje ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, saj odpravlja nesomernosti in vse večje razlike med državami članicami ter krepi svetovni položaj EU na področju pomorske politike in modrega gospodarstva (na primer z izvozom okoljske tehnologije), pri tem pa upošteva pomen malih in srednjih ter družinskih podjetij za inovacije in delovna mesta;
- K. ker je treba pri dejavnostih modrega gospodarstva upoštevati različne primerne ravni pristojnosti, namreč mednarodno in evropsko raven ter raven držav članic; ker se lahko sektorske prednostne naloge za razvoj modrega gospodarstva po državah članicah razlikujejo, kar je po eni strani odvisno od ustrezne dosežane razvitosti tradicionalnih ali uveljavljenih sektorjev, po drugi pa od obstoječih virov in razvojnih zmožnosti novonastajajočih sektorjev v posameznih državah članicah;
- L. ker je za izkoriščanje inovacijskih možnosti modrega gospodarstva potrebna kvalificirana, izobražena in primerno usposobljena delovna sila; ker je treba trenutno pomanjkanje znanja in veščin odpraviti;
- M. ker se ne smejo pod pretvezo raziskovanja potenciala modrega gospodarstva v morjih in oceanih uporabljati metode za raziskovanje virov in modeli rasti, ki so se že izkazali za netrajnostne, in ker je treba pri netrajnostnem raziskovanju virov v morjih in oceanih strogo spoštovati potrebo po dobrem upravljanju in ohranjanju teh virov z ohranjanjem ravnovesja v morskih ekosistemi ter z obnovo degradiranih, na primer z uporabo inovativnih metod za odpravljanje onesnaženosti morij, zlasti vse večjega obsega plastičnih odpadkov, plastiglomeratov in razpadajočih plastičnih mikrodcelcev, ter z reciklažo odpadkov brez siromašenja virov;

Torek, 8. september 2015

- N. ker številna orodja okoljskega upravljanja obal in morij podpira kartiranje morskega dna, vključno z načrtovanjem študij spremljanja z določitvijo območij, na katerih je verjetnost zanimivih posebnih habitatov velika, ali z zagotavljanjem informacij za umestitev in načrtovanje projektov na morju, kot so okoljsko trajnostna izgradnja pomolov in pristanišč, objekti za zaščito obale, vetrne elektrarne na morju in melioracija zemljišč;
- O. ker bi morala biti previdnostno načelo in ekosistemski pristop v skladu s členom 190 Lizbonske pogodbe in deklaracijo Rio+20 v središču upravljanja vseh dejavnosti, ki vplivajo na morsko okolje;
- P. ker je Evropska unija oblikovala niz programov in smernic in tako zagotovila okvir za dejavnosti in inovacije, povezane z modrim gospodarstvom; ker bi bilo treba ta okvir ovrednotiti glede na njegovo praktično uporabnost za podpiranje prizadevanj držav članic ter regionalnih in lokalnih organov pri razvoju modrega gospodarstva;
- Q. ker morata biti spodbujanje in razvoj novega, trajnostnega modrega gospodarstva del razvojne in zunanje politike EU ter politike Unije za Sredozemlje in ker je treba sredozemske afriške države, vzhodnoafriške otoške države v Indijskem oceanu ter otoške države, zajete v sporazumih o gospodarskem partnerstvu AKP, obravnavati kot partnerice pri prizadevanjih za vzpostavitev trajnostnega modrega gospodarstva;
- R. ker so obalne in otoške skupnosti ter lokalni in regionalni organi nepogrešljivi deležniki v razpravi o potencialu modrega gospodarstva in o njegovi uresničitvi;
- S. ker imajo obalna območja posebne značilnosti, ki jih ločujejo od drugih območij in ki vplivajo na njihove srednjeročne in dolgoročne razvojne možnosti;
- T. ker so evropski oceani in morja zelo raznoliki in segajo od globin Atlantika pred Irsko do globin Črnega morja pred Romunijo ter od mrzlih morij Arktike do toplih voda Sredozemlja;
- U. ker turizem predstavlja 5 % BDP EU, 12 milijonov delovnih mest in 2,2 milijona podjetij; ker kulturni turizem predstavlja skoraj 40 % vseevropskega turizma; ker morski in obalni turizem predstavljata tretjino vseh turističnih dejavnosti v Evropi in zaposluje 3,2 milijona delavcev;
- V. ker se po trenutnih ocenah v pomorskem sektorju ustvari 3–5 % BDP EU, v njem je zaposlenih približno 5,6 milijona ljudi, k evropskemu gospodarstvu pa prispeva 495 milijard EUR;
- W. ker je število molekul v morju po trenutnem prepričanju znatno večje od njihovega števila na kopnem in ker predstavljajo neizmeren potencial za raziskave na področju zdravja, kozmetike in biotehnologije;
- X. ker je celostna pomorska politika pomembna kot močan vzvod dejavnosti modrega gospodarstva, zlasti kadar se je treba celostno odzvati na vse izzive, s katerimi se zdaj soočajo evropska morja;
- Y. ker so se skupine za razvoj ribištva po prejšnji skupni ribiški politiki izkazale kot zelo učinkovit instrument za ustvarjanje delovnih mest in blaginje ter ekonomske in teritorialne kohezije, učinkovite pa so tudi pri sprejemanju odločitev in imajo dejavno vlogo pri lastnem razvoju;

Torek, 8. september 2015

1. je seznanjen s sporočilom Komisije z naslovom Inovacije v modrem gospodarstvu: izkoriščanje potenciala naših morij in oceanov za delovna mesta in rast; poudarja, da je področje uporabe sporočila omejeno in ne pokriva vseh sektorjev, ki sestavljajo modro gospodarstvo; poziva Komisijo, naj zavzame vključujoč in bolj celovit pristop, ki bo zajel izzive na področju inovacij in ustvarjanja delovnih mest v celotnem spektru med seboj povezanih sektorjev;
2. podpira specifično in vključujočo opredelitev modrega gospodarstva, ki bo zajemala vse sektorske in medsektorske dejavnosti, povezane z oceani, morji, obalnimi ekosistemi, povezanim zaledjem in obalnimi območji, vključno z dejavnostmi neposredne in posredne pomoči; opozarja na splošen pomen inovacij za vse te dejavnosti, najsibodo tradicionalne ali novonastajajoče;
3. podpira potrebo po strateškem načrtovanju dejavnosti v modrem gospodarstvu, neposrednih načinih financiranja, določitvi prednostnih nalog in akcijskega načrta, da bi imel ta sektor do leta 2020 večji zagon, tudi s posebnimi zamislami o mehanizmi sodelovanja in infrastrukturnih naložbah;
4. poziva države članice, naj preučijo in količinsko opredelijo obseg svojih dejavnosti modrega gospodarstva, ter poziva k izoblikovanju strategije, ki bi združila pobude za vse pomorske sektorje; poziva Komisijo, naj izvede popis projektov, katerih veliko število je v preteklosti financirala in so bili pomembni za modro gospodarstvo, ter začne obsežno raziskavo o pomenu in teži modrega gospodarstva;
5. poudarja, da je antropogena obremenitev morij in oceanov že zdaj velika in se kažejo s tem povezane posledice (onesnaževanje, okoljske in podnebne spremembe, pretirano izkoriščanje virov, prelov itd.), vendar še vedno ohranjajo pomembne ekosistemske rezerve, ki so težko dostopne in zato nedotaknjene; meni, da bi bilo treba v modrem gospodarstvu zato razmisliti o zaščiti, ponovni vzpostavitvi in ohranitvi ekosistemov, biotske raznovrstnosti, odpornosti in produktivnosti morij in oceanov, vključno s storitvami, povezanimi z morsko biotsko raznovrstnostjo in delovanjem ekosistema; meni, da bi morala biti previdnostno načelo in ekosistemski pristop v središču modrega gospodarstva;
6. poudarja, da ima nova tehnologija pomembno vlogo pri zamejevanju degradacije morskih ekosistemov, in opozarja na povezave med modrim in zelenim gospodarstvom, zlasti v zvezi z inovativnimi načini čiščenja morij, vključno s cenovno učinkovito reciklažo okoljsko škodljive plastike;
7. poudarja, da bodo boljše poznavanje morij in oceanov, vključno z morskim dnom in življenjem v morju, ter presoje vplivov na okolje omogočili trajnostno izkoriščanje morskih virov, saj se bodo izboljšali znanstveni temelji, na podlagi katerih se oblikujejo različne pomorske politike EU;
8. poziva Komisijo, naj (po zaključku zgoraj omenjene znanstvene analize in popisa) v tesnem sodelovanju z državami članicami oceni potrebe po financiranju modrega gospodarstva (na sektorski, regionalni, nacionalni in evropski ravni), da bi uresničili njegov potencial za rast in ustvarjanje delovnih mest, še posebej v regijah, ki so močno odvisne od ribištva, in pri tem še posebej upoštevali zagonska, mala in srednja ter družinska podjetja;
9. poudarja, da je za trajnostni razvoj modrega gospodarstva potrebnih več naložb v znanje in raziskave; obžaluje kratkoročni in dolgoročni učinek, ki ga imajo rezi v naložbah za raziskave in razvoj, za nacionalne raziskovalne programe; meni, da morajo EU in države članice za boljše razumevanje morskega okolja in njegovega ekonomskega potenciala zagotoviti dovolj sredstev v okviru ureditev, ki zagotavljajo dolgoročno trajnost in predvidljivost, hkrati pa ne ogrožajo financiranja že obstoječih in tekočih programov;

Torek, 8. september 2015

10. poziva Komisijo, naj v sodelovanju z drugimi mednarodnimi organizacijami spodbuja zbiranje rednih, sodobnih znanstvenih podatkov o stanju morskih populacij v vodah znotraj in zunaj EU; znova opozarja na večdisciplinarnost morskih in pomorskih raziskav ter poudarja, da je treba podpreti splošna prizadevanja, ki vplivajo na različne sektorje in discipline morskih in pomorskih raziskav;

11. se zavzema za določitev jasnih ciljev in časovnih rokov, da bi bili podatki, najsibo o morskem dnu najsibo o vodnem stolpu ali živih virih, pregledni, bolj dostopni in povsem interoperabilni in usklajeni; poziva k obveščanju javnosti o morjih in oceanih, da se spodbudijo inovacije, hkrati pa prepreči tratenje sredstev in podvajanje projektov; meni, da bodo tudi naložbe v projekte pridobivanja podatkov prispevale k produktivnosti in večji inovativnosti;

12. poziva, naj bodo rezultati raziskav, ki so financirane iz javnih sredstev, javno dostopni za nekomercialno uporabo (varstvo podatkov strateškega pomena za države članice) in naj bo to načelo zavezujoče za partnerje v raziskovalnih programih EU; poziva k odprtemu dostopu do podatkov, ki podpirajo rezultate navedenih raziskav; poziva k pobudi EU, s katero bi zasebna podjetja v pomorskem sektorju spodbudili, da delijo gospodarsko neobčutljive podatke za namene raziskav, in poziva Komisijo, naj čim prej vzpostavi platformo s podatki o raziskavah, ki se izvajajo v okviru programa Obzorje 2020;

13. poziva k temu, da bi projekt evropske mreže za opazovanje in podatke o morju (mreža EMOD) izrecno vključil raziskavo podatkov o kumulativnem vplivu, morskih odpadkih in hrupu ter razgradljivih endokrinih motilcih v razdelku o vplivu na ljudi;

14. zavrača reze v financiranju okvirnega programa za raziskave Obzorje 2020, ki jih je predlagala Komisija;

15. poziva Komisijo, naj redno ocenjuje izvajanje programa Obzorje 2020 na področjih, povezanih z modrim gospodarstvom, in naj rezultate teh ocen objavi; podpira vzpostavitev posebnega partnerstva za pomorsko industrijo v okviru Obzorja 2020 in poziva k njegovi vključitvi v njegov delovni program za obdobje 2016–2017; meni, da si je treba pri razvoju novih izdelkov in postopkov, rasti in delovnih mestih bolj prizadevati za izboljšanje povezav med raziskavami in industrijo;

16. poudarja, da so v prvi vrsti države članice in regionalni organi odgovorni za razvoj modrega gospodarstva, in poziva Komisijo, naj podpre in spodbuja vse oblike sodelovanja med državami članicami in regionalnimi organi (da odpravi pomanjkljivosti na tem področju), na primer s pobudami za skupno načrtovanje, ter v to vključi tudi pomorske grozde, ribiški sektor in lokalne skupnosti; poudarja vlogo makroregionalnih strategij za reševanje skupnih izzivov in izkoriščanje skupnih priložnosti (npr. strategija za jadransko in ionsko regijo) ter poziva Komisijo in države članice, naj se tudi v prihodnje opirajo na pomembne regionalne raziskovalne projekte (kot je BONUS);

17. poziva k temu, da bi sodelovanje in partnerstvo med državami članicami prispevalo k učinkovitejšemu usmerjanju sredstev, ki so na voljo z instrumenti EU in nacionalnimi instrumenti; poudarja, da bi bilo treba pri določanju prednostnih nalog upoštevati neposredni vpliv financiranja na modro gospodarstvo ter njegov neposredni vnos vanj;

18. poudarja, da so države članice zainteresirane za razširitev sodelovanja z južnimi sredozemskimi državami, in jih poziva, naj modro gospodarstvo štejejo za dodatno področje sodelovanja; spodbuja k različnim oblikam sodelovanja z državami, ki niso članice EU (t.j. Unija za Sredozemlje, Organizacija za črnomorsko gospodarsko sodelovanje), in poziva Komisijo, naj podpora razvoju trajnostnega modrega gospodarstva vključi med cilje razvojne politike EU;

19. poziva Komisijo, naj ustvari ugodne regulativne in pravne pogoje za naložbe v obnovljivo energijo v modrem gospodarstvu ter predstavi jasen in trden okvir podpore za raziskave, podjetja in vlade, ki bo omogočal več naložb v inovativne projekte za razvoj obnovljive energije;

Torek, 8. september 2015

20. poudarja, da so evropski oceani in morja zelo različni in da je zato pomembno, da Komisija ne sprejme enakega pristopa za vse; opozarja, da je treba spodbujati celosten pristop k različnim sektorjem modrega gospodarstva na podlagi skupnih načel, kot so trajnostnost, priznavanje in spoštovanje posebnosti in potreb različnih regij ter prednostnih nalog različnih držav članic in podpora teh držav pri izpolnjevanju teh nalog;

21. poziva Komisijo in njene agencije, naj države članice podprejo pri oblikovanju in izvajanju nacionalnih in regionalnih strategij za razvoj pomorskega gospodarstva;

22. opozarja na negativni razvoj in jasno poslabšanje nekaterih bolj tradicionalnih sektorjev modrega gospodarstva (kot so ribištvo, ladjedelništvo in popravila), zlasti na področjih, kjer so imeli vlogo pristnih zakoreninjenih dejavnosti, ki so pospeševale predhodne ali naslednje gospodarske dejavnosti v verigi, ustvarjale delovna mesta in spodbujale razvoj; meni, da nobena strategija EU za modro gospodarstvo ne bi smela zanemariti teh dejavnosti in regij, temveč bi morala poudariti potencial inovacij in izkoristiti evropsko tehnično znanje in sposobnosti (kot je predelava ladij), da preokrene ta upad;

23. poudarja pomen raziskav morja in pomorskih raziskav ter tesnejšega sodelovanja med raziskovalci, med državami članicami in med regijami na tem področju, da bi premostili vrzeli med državami članicami, odpravili geografsko koncentracijo na nekaterih območjih ter okrepili konkurenčnost obalnih območij in ustvarjanje kakovostnih in trajnostnih lokalnih delovnih mest;

24. meni, da je pomanjkanje kvalificiranih strokovnjakov v različnih disciplinah in sektorjih, vključno z raziskovalci, inženirji, tehniki in delavci, velika ovira za popoln izkoristek potenciala modrega gospodarstva; poudarja, da je to pomanjkanje neločljivo povezano z vse večjim nesprejemanjem odgovornosti in manjšanjem naložb s strani držav na znanstvenih področjih in na področju izobraževanja ter tudi s premajhnim spoštovanjem obstoječih strokovnjakov, zlasti v državah članicah, ki so najbolj trpele zaradi gospodarske krize, in zato meni, da je treba ta dva trenda čim prej preokreniti; poziva države članice in regionalne organe, naj vlagajo v ambiciozno socialno razsežnost modre rasti in morske pismenosti, da bi spodbudili usposabljanje mladih za poklice v pomorstvu in njihov dostop do njih; poziva Komisijo in države članice, naj podpirajo visokošolsko izobraževanje ter programe poklicnega in stalnega usposabljanja ter zagotovijo, da bodo ti programi vključeni v perspektive modrega gospodarstva;

25. poziva države članice, regionalne organe, izobraževalne ustanove in industrijo, naj usklajujejo in ustvarjajo sinergije ter opredelijo splošna raziskovalna vprašanja na področju modrega gospodarstva, da bi spodbudile usposabljanje mladih za poklice, povezane z modro rastjo, in njihov dostop do tega usposabljanja;

26. meni, da je za resničen razvoj modrega gospodarstva potrebno dostojanstvo z njim povezanih poklicev in je treba vzpostaviti kakovostno zaposlovanje s pravicami, vključno s pravico do zdravja in varnosti pomorskih delavcev, ter zavedanjem teh pravic, da se ohrani privlačnost tega sektorja; poleg tega meni, da bi lahko EU glede na tradicionalno prevlado moških v modrem gospodarstvu, ki še vedno v veliki meri traja, priznala, da je zdaj primeren trenutek za vključitev žensk v to gospodarsko nišo; poziva Komisijo in države članice, naj vidik enakosti spolov vključijo v vse stopnje razvoja modrega gospodarstva ter podprejo in povečajo dejansko udeležbo žensk v njem;

27. poziva Komisijo, naj spodbuja pravice delavcev in zagotavlja varne delovne pogoje v vseh sektorjih modrega gospodarstva, tako v uveljavljenih kot novonastalih;

28. poziva Komisijo, naj zbere in preuči podatke, povezane s poklicno potjo v pomorstvu na vseh ravneh (od prava do inženiringa, od inštruktorjev potapljanja do mornarjev in pomorskih tehnikov), in te podatke uporabi, da razišče poklicne možnosti na različnih ravneh – tradicionalnih, novonastajajočih in povsem novih, ki bi se lahko razvile;

Torek, 8. september 2015

29. poziva Komisijo, naj opredeli, kateri evropski skladi so na voljo za financiranje dejavnosti modrega gospodarstva, in jih združi v enotno platformo, ki bo dostopna vsem državljanom; poziva Komisijo, naj tudi zagotovi sredstva, namenjena inovacijam in modri rasti, iz katerih se financirajo temeljne raziskave, raziskovanje in razvoj, usposabljanje, ustvarjanje delovnih mest, zagonska podjetja, mala in srednja podjetja, socialna podjetja, zadruga, izobraževanje in vajeništvo, zmanjšanje revščine na obalnih območjih, biotehnoški razvoj, prometne povezave, medsebojna energetska povezljivost, ladjedelništvo in popravila, obalni dostop do širokopasovnih storitev, varstvo okolja ter prodaja inovativnih proizvodov, storitev in procesov;

30. meni, da bi morale biti naložbe v modro gospodarstvo usmerjene v ekološke inovacije, ki niso odvisne od omejenih sredstev, učinkovito rabo virov, krožno gospodarstvo, ohranjanje narave, varstvo morja in obale, boj proti podnebnim spremembam in prilagajanje nanje ter trajnostno rabo virov (kjer obseg rabe na dolgi rok ne presega naravne obnove virov); poziva Komisijo, naj ta načela vključi v obstoječe in prihodnje programe pomoči;

31. se zavzema za vzpostavitev ustreznega finančnega okvira za spodbujanje inovacij, trajnostnega razvoja modrega gospodarstva in ustvarjanja delovnih mest z združevanjem, usklajevanjem in omogočanjem dostopa do razpoložljivih finančnih instrumentov – strukturni in naložbeni skladi (Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo, Evropski sklad za regionalni razvoj, Evropski socialni sklad, Kohezijski sklad), okvirni program za raziskave, možna vzpostavitev bodoče skupnosti znanja in inovacij, usmerjene v modro gospodarstvo, Evropski sklad za strateške naložbe in tako naprej; poudarja, da je treba instrumente bolje prilagajati potrebam posameznih deležnikov – javnih institucij, lokalnih organov, podjetij, zlasti MSP, nevladnih organizacij itd. – in javno seznanjati z obstoječimi priložnostmi;

32. močno obžaluje zamude pri načrtovanju Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo (ESPR) v nekaterih državah članicah;

33. meni, da so javne naložbe zlasti v nekaterih državah članicah odločilnega pomena za spodbujanje razvoja in polno izkoriščenost potenciala modrega gospodarstva, pri čemer ne gre pozabiti vloge zasebnih naložb; poudarja, da je za naložbe v modro gospodarstvo potrebna raznolika usmerjenost projektov, od infrastrukturnih projektov do različnih naložb manjšega obsega v MSP, ki jim je treba pri dostopu do sredstev ponuditi dodatno pomoč;

34. poudarja, da je kopenska industrija, ki podpira modro gospodarstvo na morju, pomembna vez za zagotavljanje morskih inovacij, in poziva Komisijo, naj tej industriji zagotovi večjo podporo;

35. poziva Komisijo, naj podpre prizadevanja držav članic na področju spodbujanja strategij za pametno specializacijo ob upoštevanju nujnosti in vrednostnih verig, povezanih s številnimi dejavnostmi modrega gospodarstva; meni, da razvoj grozdov in hipergrozdov zahteva dejavno vlogo držav, ki bodo spodbujale vzpostavitev sinergij znotraj sektorjev in med njimi; meni, da bi lahko bile strategije pomorskih raziskav in tehnološkega razvoja pilotne in tako služile širšemu modremu gospodarstvu kot primer dobre prakse;

36. meni, da lahko izvajanje strategij, načrtov in programov ter specifične nacionalne zakonodaje zagotavlja političen in institucionalen okvir, ki je bolj naklonjen razvoju modrega gospodarstva v različnih državah članicah; poudarja, da bi morale te strategije, načrti in programi skupaj s specifično nacionalno zakonodajo prispevati k usklajenemu in trajnostnemu medsebojnemu delovanju človekovih dejavnosti ter morskega in obalnega okolja; poudarja pomen pomorskega prostorskega načrtovanja za trajnostni in usklajen razvoj pomorskih dejavnosti ob enakem upoštevanju interesov vseh vključenih sektorjev, pa tudi medsebojne povezanosti kopnega in morja ter gospodarjenja z obalnim pasom; znova opozarja na direktivo o okviru za pomorsko prostorsko načrtovanje in celostno pomorsko politiko na ravni EU in morskih bazenov;

Torek, 8. september 2015

37. opozarja na pomen javnih podjetij ali podjetij v večinski lasti države na področjih, kot je trgovski ladijski promet, upravljanje pristanišč, sektor plovbe ter dela za zaščito morja in obale; zavrača vizijo, ki je pretežno usmerjena v zasebni sektor, in meni, da je lahko okrepitev in posodobitev javnega sektorja pomembna gonilna sila za spodbujanje modrega gospodarstva;

38. meni, da je treba za trajnostni razvoj modrega gospodarstva bolje, s povezovanjem in usklajevanjem, vključevati in usklajevati prizadevanja in pristojnosti na ravni EU; poziva k temu, da se združijo ustrezne agencije in razpršene pristojnosti, ki že obstajajo po obstoječi agenciji s pristojnostmi v pomorstvu, da se okrepi usklajenost in sodelovanje ter podpora državam članicam pri razvoju in polni uporabi potenciala modrega gospodarstva;

39. meni, da bi morale biti obalne in otoške skupnosti v celoti vključene v vse faze razvoja modrega gospodarstva, saj bo le tako lahko uresničen njegov potencial na področju inovacij, zaposlovanja, blaginje in trajnostnega razvoja; priznava potencial inovativnih rešitev za širitev plavajočih mest in potrebo po njih;

40. priznava raznolikost in posebnost obalnih in otoških skupnosti ter poziva k sprejetju izrednih ukrepov za učinkovito spodbujanje razvoja modrega gospodarstva na teh območjih, tako da se ublažijo ovire za naložbe in ustvarijo ugodni pogoji za rast;

Sektorski pristopi

41. se zavzema za večjo podporo modernizaciji in trajnostnemu razvoju ribištva ter predelavi ribiških proizvodov, da bi ustvarili večjo dodano vrednost, dali poleg boja proti nezakonitemu, neprijavljenemu in zakonsko neurejenemu ribolovu prednost malemu ribolovu ter si prizadevali za večjo selektivnost ribiške opreme ter zmanjšali porabo energije in okoljski vpliv ribištva; opozarja, da sta kartiranje in klasifikacija habitatov virov pomembna za vzpostavitev vzdržnega, trajnostnega in dobro upravljanega ribiškega sektorja; poudarja, da morajo biti znanstveni podatki o ribištvu, ki služijo kot osnova za odločanje o politiki, v celoti na voljo javnosti;

42. poziva Komisijo, naj sprejme potrebne ukrepe za okrepitev vloge skupin za razvoj ribištva v okviru nove ribiške politike, tako da jim zagotovi več sredstev za nadaljevanje njihovih dejavnosti in razvoj njihove vloge ter spodbujanje tega medozemeljskega sodelovanja;

43. se zavzema za nujno določitev in promocijo kulturnih in naravnih znamenitosti; poudarja pomen „neustreznih“ območij, da bi lahko neokrnjena območja preživela in se pretirano izkoriščena območja morskega dna obnovila, kar bi prispevalo k trajnostnosti naših morij;

44. meni, da trajnostni razvoj evropskega ribogojstva zahteva večjo podporo znanstvenim raziskavam in tehnološkemu razvoju na področju vzgoje novih, predvsem avtohtonih vrst, zagotavljanja trajnostnega pridobivanja krme, preprečevanja pobegov, zmanjševanja vpliva kemikalij in jemanja zdravil ter na področju razvoja novih ali bistveno izboljšanih proizvodov, saj bi s tem omogočili diverzifikacijo proizvodnje in prehranske ponudbe ter povečanje kakovosti prehrane, s tem pa tudi večjo okoljsko varnost; poudarja, da je dobro poznavanje batimetrije in sestave morskega dna pomembno za izbor najprimernejših lokacij za razširitev lokalne akvakulturne industrije, za oceno njihove obremenljivosti in za modeliranje onesnaževanja zaradi akvakulturnih dejavnosti;

45. se zavzema za vključitev okoljskih in širših meril trajnostnosti v proizvodne standarde in označevanje, da se nagradijo proizvajalci in se potrošnikom ob širitvi tega sektorja omogoči ozaveščena izbira; poziva k ustrezni ureditvi akvakulture in ukrepom za ublažitev sprememb kakovosti vode; poziva k podpori pri prehodu s konvencionalnih načinov ribogojstva na organsko ribogojstvo;

Torek, 8. september 2015

46. meni, da imata trgovski in rečni ladijski promet zaradi porabe energije in tehnično preproste konverzije v utekočinjen naftni plin v primerjavi z drugimi načini prevoza blaga vse bolj odločilen pomen; se zavzema za usmerjanje sredstev v podporo inovacijam v tem sektorju z namenom izboljšanja energetske učinkovitosti, diverzifikacije primarnih virov energije in zmanjšanja emisij onesnaževal;

47. znova opozarja, da je treba v zvezi s pomorskim prometom takoj ukrepati ter izboljšati učinkovitost in pospešiti razogljičenje sektorja ter da bi bilo treba v njem spodbujati razvoj in uporabo utekočinjenega naravnega plina kot čistejšega prehodnega goriva;

48. poudarja, da imajo ladjedelništvo in ladijska popravila ter njune povezave z drugimi sektorji, kot so železarstvo, trgovski ladijski promet, ribištvo in križarjenje, strateški pomen; meni, da vlaganje v tehnološke inovacije in postopke velike specializacije, ki lahko vodijo v povečanje dodane vrednosti, lahko ustvari okolje, ki je manj izpostavljeno mednarodni konkurenci in omogoči spreobrnitev trenda upadanja sektorja; podpira posebno vrsto podpore za oživitev in modernizacijo evropskega ladjedelništva in posebne železarske industrije v različnih oblikah;

49. poziva Komisijo, naj v celoti pregleda svojo politiko glede evropske ladjedelniške industrije, in močno podpira posebno pomoč za ponovni zagon in posodobitev ladjedelništva v Evropi;

50. meni, da se je treba bolj osredotočiti na vlogo morja v turizmu in na njegovo trajnostnost; ugotavlja, da ima evropski pomorski in obalni turizem konkurenco v tretjih državah; poudarja, da bi morala EU svoje kulturno bogastvo unovčiti tako, da ponudi trajnostne in zelo kakovostne pomorske in obalne turistične storitve; meni, da imata lahko kulturna dediščina ter pomorski in obalni turizem z diverzifikacijo turistične ponudbe posebno vlogo pri pridobivanju večjega števila strank in podjetij; poudarja, da kulturna dediščina ter pomorski in obalni turizem pozitivno prispevata k evropskim ciljem, da je treba doseči trajnostno gospodarsko rast in ustvarjanje delovnih mest; poziva k večji podpori za MSP, ki sestavljajo večji del sektorja vodnega turizma, da se zagotovi, da bodo obstoječe in nove zaposlitve trajnostne, zelo kakovostne in celoletne;

51. poudarja pomen spodbujanja socialno, ekonomsko in okoljsko trajnostnih oblik turizma, ki so lahko pomemben vir dodane vrednosti za pomorska območja;

52. meni, da je treba dati podvodni kulturni dediščini v modrem gospodarstvu tisti pomen, ki si ga zasluži, zlasti ker se lahko današnje družbe iz nje kaj naučijo o tem, kako so morje izkoriščali v preteklosti, in tudi o odzivu ljudi na podnebne spremembe ter dvigovanje morske gladine, pa tudi ker je podvodna kulturna dediščina vir za turizem;

53. poudarja, da Evropska unija v svetovnem merilu ostaja med vodilnimi v modrem gospodarstvu, vendar je mednarodna konkurenca velika, in le enaki konkurenčni pogoji na svetovni ravni lahko zagotovijo nadaljnjo trajnostno rast in ustvarjanje delovnih mest v Evropi v tem celovitem sektorju;

54. meni, da so študije o degradaciji obalnih sistemov (onesnaževanje in izguba biotske raznovrstnosti), ekosistemski odpornosti in obnovi, obalni eroziji, blažitvi njenih vzrokov in pomorskih objektih za zaščito obalnega pasu (vključno z naravnimi rešitvami, kot je zelena infrastruktura) pomembna področja modrega gospodarstva, ki postajajo glede na podnebne spremembe vse bolj pomembna; poziva k večji podpori EU tem področjem in prožnosti za področja s posebnim obalnim profilom in tistim, kjer se ponavljajo naravne nesreče zaradi obalne erozije;

Torek, 8. september 2015

55. opozarja na potencial energije iz morij in oceanov z vidika uporabe domačih virov, diverzifikacije virov energije in prispevka k ciljem glede podnebja in energije; poudarja, da so obnovljivi morski viri energije industrijski sektor prihodnosti in pri tem opozarja na pomen razvoja inovativnih virov čiste in „modre“ energije, kot so energija morskih tokov, energija valovanja in osmotska energija, kot je zapisano v sporočilu Komisije z dne 20. januarja 2014 o modri energiji; poudarja, da so priobalna omrežja med državami članicami velikega pomena; poudarja, da je treba upoštevati in nadalje preučevati potencial shranjevanja ogljikovega dioksida;

56. poudarja, da je treba pri iskanju in izkoriščanju virov energije iz morij in oceanov upoštevati potrebe na področju prenosa tehnologije, zlasti glede izobrazbe kvalificiranih in visoko kvalificiranih delavcev, ter izpolnjevati stroga merila okoljske trajnostnosti; opozarja na potencial multiplikacijskega učinka teh dejavnosti za zaposlovanje in povezane dejavnosti, tako višje kot tudi nižje v verigi;

57. poudarja, da ima nova tehnologija pomembno vlogo, na primer pri zamejevanju degradacije morskih ekosistemov ali pri zajemanju in shranjevanju ogljikovih emisij; poziva Komisijo, naj nadalje preuči, kako je mogoče ekonomsko vzdržno uporabljati tehnologijo in spremljajočo infrastrukturo za varen in stroškovno učinkovit prevoz CO₂;

58. poudarja, da je lahko najboljša lokacija za električne generatorje, ki izkoriščajo modro energijo, kot so energija vetra, valovanja ali sonca, morski tokovi, osmotska energija sila in konverzija termalne energije, odvisna od številnih dejavnikov, tudi globine vode, stanja morskega dna, oceanografskih značilnosti in oddaljenosti od kopnega; zato meni, da je uskladitev podatkov, zbranih v različnih nacionalnih programih o batimetriji, lastnostih morskega dna ali vertikalnih oceanskih profilih, lahko v pomoč pri izbiri lokacije in politiki izdaje dovoljenj za projekte na področju obnovljive energije; poudarja tudi, da je nadaljnje iskanje rešitev za morskno energijo nujno, da bi lahko razvili dostopne, stroškovno učinkovite in z viri gospodarne energetske tehnologije;

59. meni, da morajo biti države ves čas prisotne pri iskanju in izkoriščanju mineralnih virov na kontinentalni polici, predvsem z informacijami, določitvijo območij, kjer rudarjenje ni dovoljeno, oceno okoljskih vplivov, analizo in minimizacijo tveganj in izvrševanjem svoje suverenosti; poziva Komisijo, naj predlaga in posodablja neizčrpen seznam pomorskih dejavnosti (npr. proizvodnja energije na morju, globokomorsko rudarjenje, pridobivanje peska in prod na morju itd.), katerih okoljski in socialno-ekonomski vpliv je treba predhodno oceniti; opozarja na ponovno uporabo in recikliranje mineralov kot nadomestno možnost za globokomorsko rudarjenje ter na pomen teh dejavnosti za vključevanje znanstvenih spoznanj in razvoja ter tehnološkega prenosa;

60. se zavzema za usklajeno in tesno sodelovanje EU z Mednarodno oblastjo za morskno dno, da se zagotovi učinkovit in preventivni regulativni okvir za okolje, s katerim bi preprečili negativne učinke iskanja in izkoriščanja pri globokomorskem rudarjenju, tudi na območjih posebnega okoljskega pomena, ter družbene učinke globokomorskega rudarjenja in iskanja biotskih virov na lokalne skupnosti, in zagotovili popolno preglednost podatkov;

61. meni, da je biotehnologija, povezana z morji in oceani, zelo diverzificiran sektor, ki ima gledano v celoti neizmeren potencial z vidika ustvarjanja in uporabe novega znanja ter ustvarjanja novih proizvodov in postopkov z visoko dodano vrednostjo (novi materiali, živila, farmacevtske sestavine itd.); opozarja na potrebo po izobraževanju in usposabljanju v tem sektorju, pri čemer je treba od držav članic zahtevati, da skupaj z zasebnim sektorjem prevzamejo velik del odgovornosti, in po mednarodnem sodelovanju v enako velikem obsegu;

62. poudarja pomen socialnega dialoga in meni, da bi morali biti v njem zastopani vsi socialni partnerji, ki sodelujejo v modrem gospodarstvu; poudarja, da se je treba o razvoju modrega gospodarstva na splošno posvetovati z deležniki, tudi s civilno družbo ter regionalnimi in lokalnimi organi;

Torek, 8. september 2015

63. izraža močno podporo v sporočilo Komisije vključeni pobudi o spodbujanju koalicije znanja ter središča znanja in inovacij za modro gospodarstvo;
64. meni, da bi bilo treba zaradi preprečevanja nadaljnjih večjih pomorskih nesreč pripraviti sveženj o pomorski varnosti „Erika IV“; meni, da bi moral ta priznavati ekološko škodo v morskih vodah v evropski zakonodaji;
65. poudarja, da je treba civilno družbo ozaveščati o pomenu morja kot gospodarskega, kulturnega in socialnega vira ter vlogi raziskovanja in dialoga pri prispevanju deležnikov in državljanov k trajnostnosti;
66. meni, da so morja in obale dragocen vir, ki bi moral biti eden od stebrov politike EU za oživitev industrije; poudarja, da bi bilo treba sprejeti ukrepe za oživitev modre industrije in pri tem podpirati povezanost evropskega gospodarstva in trajnostni razvoj, zlasti v regijah, kjer je bil ta potencial zaradi procesov globalizacije zapostavljen;
67. meni, da bi izmenjava informacij in dobre prakse lahko prispevala k hitremu in trajnostnemu razvoju tega sektorja;

o

o o

68. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter državam članicam.
-